

Дајана Лазаревић

докторанд

Институт за политичке студије

Београд

dajanalazarevic93@gmail.com

ORCID <https://orcid.org/0009-0001-2534-450X>

ПОЛИТИЧКЕ ОКОЛНОСТИ ИНТЕГРАЦИЈА СР ЈУГОСЛАВИЈЕ У САВЕЗ РУСИЈЕ И БЕЛОРУСИЈЕ

Утопијски сан или реална могућност за савремену Србију

Сажетак

Дванаестог априла 1999. године Савезна скупштина Савезне Републике Југославије донела је одлуку о приступању Савезу Русије и Белорусије, преузимајући све обавезе које диктира ова држава односно међународна организација. Државна Дума Руске Федерације се сагласила са Одлуком, белоруски парламент такође, док је белоруски председник Александар Лукашенко посетио Београд 14. априла 1999. године, преносећи поруку солидарности и пријатељства у тешким друштвено-политичким приликама за Југославију. Ипак, до интеграција у Савез није дошло, будући да је руски председник Борис Јељцин ставио председнички вето на одлуку, уз објашњење да би пријем СР Југославије у Савез представљао директну конфронтацију за Западом, за шта Русија у том тренутку није била спремна.

Овај рад је камен-темељац своје врсте у српском научном простору, у проучавању међународних интеграција Југославије у Савез Русије и Белорусије (Савезна држава од децембра 1999).

Кључне речи: Савезна Република Југославија, Савезна држава Русије и Белорусије, међународне интеграције, словенске интеграције, Србија.

Увод: Савезна држава Русије и Белорусије

Савезна држава (на руском: Союзное государство, на белоруском: Саюзная дзяржава) дефинише се као наднационални ентитет који уједињује Руску Федерацију и Републику Белорусију. Створена је у циљу стварање јединственог политичког, економског, војног, царинског, валутног, правног, хуманитарног, тржишног и културног простора.¹³

¹³ Астратова Г. В. „Союзное государство России и Белоруссии: эффективность развития в новых экономических условиях.” Вестник Евразийской науки Том 15, № 1 / 2023. стр. 2 – Доступно на: <https://esj.today/PDF/61ECVN123.pdf> (26.07.2024)

У основи Савезне државе, упркос наведеним принципима који наводе материјалне разлоге, ипак се налазе духовни. Наиме, Русија и Белорусија припадају јединственој цивилизацији, коју обједињује заједничка историја, култура и руски језик, па тек онда економија и геополитички положај.¹⁴ Након распада Совјетског Савеза, две земље су се нашле у новом, врло незавидном положају, у којем је било потребно пронаћи решење ради даљем живота и опстанка. Билатерални односи, успостављени сарадњом између Русије и Белорусије показали су се спасоноснима по обе државе, упркос томе што су се јављали и проблеми и питања на која и до данашњег дана није пронађен адекватан договор.¹⁵

Споразум о стварању Савезне државе Руске Федерације и Републике Белорусије потписан је 8. децембра 1999. године. Овај дан се сматра датумом њеног оснивања (пре тога се називала нешто једноставније: Савез Русије и Белорусије).

Савезна држава је истовремено и држава (у територијалном и сваком другом смислу, реалном и симболичном) и међународна организација. Састоји се од парламента који чине представници руског и белоруског народа. Парламент чине два већа: Палата представника (са 75 посланика из Русије и 28 из Белорусије) и Палата Савеза (по 36 посланика из сваке државе). Савезна држава има и свој Савет министара, чији рад је аналогичан државној влади и спадају у извршни орган Савеза.

Савезна држава се финансира из буџета обеју држава учесница, али њихов удео није регулисан никаквим законима. Русија даје 65% укупног буџета који је потребан за рад Савезне државе на сталној основи, а Белорусија – 35%.

У оквирима Савезне државе тежи се унифицирању законодавства, државних симбола (заставе, грба и химне) и валуте. Договор око њиховог избора није постигнут, те се званично користе и белоруска и руска државна обележја на званичним састанцима. Задатак Врховног државног савета је да у будућности изабере обележја Савезне државе која су још у нацрту. Постоји неколико предлога, а задатак је изабрати јединствене симболе који би истовремено представљали и Русију и Белорусију, али и њихов савез.

Идејни творац Савезне државе био је тадашњи Председник СССР Борис Јељцин. Он је 1991. године предложио стварање тзв. Савеза суверених држава (ССД) као конфедералне државе, до чега није дошло у вртлогу рушења Совјетског Савеза. Али приближавање Републике Белорусије и Руске

¹⁴ Громько Ал. А. „Российско-белорусское сотрудничество: время стратегических решений”. Проектирование будущего. Проблемы цифровой реальности: труды 5-й Международной конференции (3-4 февраля 2022 г., Москва). М.: ИПМ им. М.В.Келдыша, 2022. стр. 77. <https://keldysh.ru/future/2022/6.pdf>
<https://doi.org/10.20948/future-2022-6>

¹⁵ Потапцева Е.В. „Союзное государство в восприятии бизнеса: есть ли эффекты для экономической интеграции?” Евразийская интеграция: экономика, право, политика. 2021; 15(3). стр. 37. <https://doi.org/10.22394/2073-2929-2021-03-35-43>.

Федерације постало је приоритетни циљ за обнављање економских веза које су постојале у совјетско време. Дакле, Белорусија постаје независна од Совјетског Савеза 1991. године, али већ 1996. тежи да се врати у неку врсту новог државног савеза са Русијом. Као неки од економских разлога хтења Белорусије да се спаја са већим суседом свега 5 година након раздвајања јесу производне компоненте и сировине за белоруску индустрију, које је могла да обезбеди једино Русија. Такође, главни увозник белоруских производа била је увек Русија.¹⁶

Ипак, бурне 1990-е године и сложени политички односи између држава бившег СССР спречили су стварања савеза. Даље се ишло корак по корак, постепено спајање у државну заједницу која је била на корист обеју држава – и Русије и Белорусије.

Најкрупнији корак ка процесу интеграција направљен је 1995. године обостраним потписивањем Споразума о царинском савезу, а потом и Споразума о пријатељству, добросуседству и сарадњи у десетогодишњем периоду.

Ови споразуми отворили су врата потписивању нових, који су означили обнову совјетских политичко-економских веза између две државе и поставили су темеље савременим источнословенским државама које познајемо данас. Тако је исте 1996. године потписан Споразум о стварању заједнице Белорусије и Русије, па 1997. године – Споразум о Савезу Белорусије и Русије, па 1998. године – Декларација о будућем јединству Републике Белорусије и Руске Федерације.¹⁷

Споразум о стварању Савезне државе коначно је потписан 8. децембра 1999. године, а ступио је на снагу у јануару 2000. године.¹⁸ Уследиле су године стагнације интеграционих процеса, да би се крајем 2007. и почетком 2008. године поново интензивирали.

Данашњи председници Савезних држава су и велике присталице исте организације. Александар Лукашенко је на место председника Белорусије ступио 1994. године, а тако да су сви горенаведени споразуми били потписани под његовим будним оком. Са друге стране, Владимир Путин постаје председник Руске Федерације 2000. године. Стога, није чудо што се интеграциони процеси између Русије и Белорусије интензивирају на прелому између 2007. и 2008. године, будући да је Путин тада преузео функцију

¹⁶ Взаимодействие регионов : Союзное государство – локомотив евразийской интеграции : информ.-интеграц. проект / сост., интервьюирование : Б. Залесский, М. Вальковский, А. Грешников. Минск : Бизнесофсет, 2016. <https://belarus.mid.ru/upload/iblock/acb/acbe61ec70d5c99355e6f3840a021e3a.pdf>

¹⁷ Союзное государство. Сборник основных нормативных правовых документов (часть I) М.: Постоянный Комитет Союзного государства, 2012. Доступно на: https://xn--c1angbdpdf.xn--p1ai/_data/objects/0003/5764/view_file.pdf

¹⁸ Договор о создании Союзного государства, 2 января 2000 года N 25-ФЗ. – Доступно на: <https://docs.cntd.ru/document/901756243> (26.07.2024.)

председника Савета министара Савезне државе, оставши на истој наредне 4 године – до 2012.¹⁹

Наравно, у овим двома бурним деценијама у настанку и раду Савезне државе, још неколико земаља је изразило жељу да постане део истог. Године 1999. председник СР Југославије Слободан Милошевић имао је идеју уласка Југославије у Савез Русије и Белорусије, што је резултирало доношењем закона у Народној скупштини о ступању у Савез. Касније ће у овом тексту бити детаљнија анализа тог периода и околности у Југославији.

Нешто касније, 2001. године, председник Молдавије Владимир Вороњин изразио је жељу да његова држава постане део Савезне државе Русије и Белорусије. Међутим, то питање до данас није решено.

Опозиционе снаге у Киргистану су 2007. године покушале да организују референдум о уједињењу са Савезном државом, али њихов план је пропао и до данас нема никаквог успеха на овом плану.

Међутим, Савезној држави су 2008. године успеле да приступе Јужна Осетија и Абхазија (делимично признате државе, званично део Грузије)²⁰ у статусу сталних посматрача при Парламентарном већу Савезне државе.

У раду Савезне државе бележе се бројни залети и стагнације, „корац напред и назад”. Ипак, идеја и јединство су наставили да постоје између Русије и Белорусије и држава које су им се придружиле. У 2019. години потписан је интеграциони споразум „две земље – једно тржиште”, у чему су учествовали белоруски премијер Сергеј Румас и руски премијер Дмитриј Медведев.

Како се идеја о једном тржишту показала изводљивом и корисном, председници Лукашенко и Путин су 2021. године потписали декрет Савезне државе којим је одобрено 28 програма за интеграцију у питањима опорезивања и кредитирања, као и за стварање уједињених тржишта нафте, гаса и транспортних услуга, који је важио за период 2021–2023.²¹

Што се тиче ових 28 програма, важно је још једном нагласити, да је као њихова основа означено духовно јединство. У свести Белоруса и Руса историјски су се усађивали гени духовне, цивилизацијско-националне и културне заједнице, или бар блискости – духовног средства. Сваки од

¹⁹ Союзное государство. Сборник основных нормативных правовых документов (часть I) – М.: Постоянный Комитет Союзного государства, 2012. Доступно на: https://xn--c1angbpdf.xn--plai/_data/objects/0003/5764/view_file.pdf

²⁰ Леков Р. В. „Российско-американские противоречия в подходе к разрешению этноконфликтов в Грузии». Вестник Северо-Осетинского государственного университета имени К. Л. Хетагурова, 2008. № 3. стр. 65–68.

²¹ Декрет Высшего Государственного Совета Союзного Государства, 4 ноября 2021 г. № 6, Минск – Москва. Доступно на: <https://etalonline.by/document/?regnum=ad2100022> (26.07.2024.)

потписаних договора и споразума у основи има ову идеју, као и основни постулати Савезне државе и свих видова сарадње која она обухвата.²²

Врховни државни савет ове организације је тело формирано од високих званичника Русије и Белорусије. Савет се сазива периодично и овлашћен је да решава питања у вези са развојем Савезне државе. У надлежност Врховног државног савета спада доношење одлука о питањима у вези са формирањем органа, доношењем уредби, резолуција, директива и других аката.

Пут ка интеграцијима Југославије у Савезну државу

НАТО бомбардовање Србије почело је 24. марта 1999. године, у оквиру операције „Савезничка сила”, од југословенске Владе пропагандно назване „Милосрдни анђео”. Савет безбедности Уједињених нација није одобрио ову операцију, али НАТО сила ју је ипак спровела, што је предмет бројних војно-политичких контроверзи до данашњег дана. Разорена распадом Совјетског Савеза, осиромашена Русија у том тренутку није била способна да помогне Србији.²³ Додуше, и оно што је могло да се уради, оспоравао је руски председник Борис Јељцин. Тако је СР Југославија препуштена сама себи, без икакве реалне помоћи и могућности да се брани од НАТО бомбардовања. Шестог априла 1999. године, председник СРЈ Слободан Милошевић обраћа се руском председнику Јељцину са молбом да он прихвати Југославију у Савез Русије и Белорусије. Непуних недељу дана касније, 12. априла 1999. Скупштина СРЈ скоро једногласно је подржала приступање Југославије Савезу. Одлука о приступању Савезне Републике Југославије Савезу Русије и Белорусије²⁴ гласила је кратко, а далеко је одјекнула:

Тачка 1. Савезна Република Југославија изјављује да приступа Савезу Русије и Белорусије.

Тачка 2. Савезна Република Југославија изјављује да прихвата циљеве и принципе Савеза Русије и Белорусије и да преузима на себе, у пуном обиму, обавезе које проистичу из Споразума и Статута Савеза Русије и Белорусије.

Одлуку су потписали: Председник Већа република Срђа Божовић и Председник Већа грађана Миломир Минић. Свега неколико чланова је било уздржано на гласању, против предлога одлуке није било гласова.

Дакле, овом одлуком илити резолуцијом, Југославија прихвата „циљеве и принципе” Савеза, потпуно свесна њихових начела и тренутне геополитичке ситуације на свету. Наравно, у позадини целе приче о приступању Југославије Савезној држави свакако је било и тражење заштите у условима НАТО-

²² Бобков В. „Союзное государство: модель интеграции и стратегия развития”. Беларуска думка Но. 6, 2022. стр. 66. https://beldumka.belta.by/isfiles/000167_484986.pdf

²³ Гуськова Е.Ю. Югославский разлом: Вчера и сегодня. М.: Индрик, 2023. стр. 229-386.

²⁴ Одлука о приступању Савезне Републике Југославије Савезу Русије и Белорусије, „Службени лист СРЈ”, број 25 од 12. априла 1999. – Доступно на: <https://pravno-informacioni-sistem.rs/eli/rep/slsrj/skupstina/odluka/1999/25/1/reg> (26.07.2024.)

бомбардовања, помоћ осиромашеној и разореној држави после грађанских ратова, обнова националног духа кроз словенство, православље итд. Дакле, државни врх Југославије је Савез Русије и Белорусије у сваком смислу посматрао као „сламку спаса”.

Свега два дана касније, 14. априла 1999. године, молба Југославије да приступи Савезу нашла се у рукама Државне Думе Русије. Ватрени пријатељ Југославије, а касније и Србије, лидер Либерално-демократске партије Русије Владимир Жириновски²⁵, у свом обраћању у Државној Думи, предложио је да се на дневни ред уврсти питање од „велике историјске могућности, а то је: стварање нове државе, Савеза Русије, Белорусије и Југославије”. Његова фракција је подржала овај предлог пред председавајућим Думом.

Жириновски се члановима Думе обратио са великим убеђењем у предности будуће тројне Савезне државе: „Савез Русије, Белорусије и Југославије има само предности. То је повећање економског потенцијала, научног, војног, територијалног. То је добра сарадња између Севера и Југа, будући да је наша држава северна, а Југославија јужна. Југославија има вишка хране, а ми вишак енергетских ресурса. То што недостаје Југословенима, ми ћемо им дати, а то што недостаје нама – даће нам они. Нема ту ниједног минуса. То је словенска солидарност, о којој су маштали сви словенски народи. То је православна солидарност, јер су све три државе православне: Русија, Белорусија, Југославија... И сада ћемо имати, ако све прође позитивно, границе од Јадрана до Камчатке.”²⁶

Међутим, председник фракције „Наш дом је Русија” Владимир Рижков изјавио је да „Дума не треба да чеше политички свраб”, директно оповргавајући позитивни став Жириновског према молби југословенског државног врха. Након оштрог вербалног окршаја између Жириновског и Рижкова, пале су псовке на рачун лидера фракције НДР, те је Жириновском искључен микрофон, а чланови ЛДПР су демонстративно напустили салу, изразивши на тај начин незадовољство и наставак пружања подршке Југославији.

Обраћање Владимира Рижкова се не може назвати нереалним, нити мрзитељским према југословенском питању, без обзира на супротстављеност Жириновском. Из говора Рижкова виде се горући проблеми Русије, као и проблеми у које би тек била увучена, ако би дошло до интеграција Југославије у Савез: „...Југословенски парламент је 12. априла донео, наравно, веома озбиљну одлуку да поднесе захтев за пријем Југославије у Савезну државу Белорусије и Русије. Можемо ли да одбацимо ову одлуку? Не можемо. С друге стране, можемо ли занемарити стварне проблеме са којима се Русија и Белорусија

²⁵ Жириновский В. В. Россия и Югославия. SelfPub, 2008. Стр. 1-33. <https://coollib.com/b/533013-vladimir-volfovich-zhirinovskiy-rossiya-i-yugoslaviya/readp?p=1&cnt=9000>

²⁶ Стенограмма Государственной Думы, 14.04.1999 г. http://cir.duma.gov.ru/duma/document/text/?doc_id=80438 (26.07.2024.)

сучавају у вези са овом иницијативом? Мислим да би овакав приступ био потпуно неодговоран. ...На Балкану се води рат. Како се може, у условима стварног рата који је у току, говорити о уједињењу, говорити о некаквом савезу? Тврдим да разговор о савезу може почети тек након што престане рат на Балкану. Тврдим да акције у овом правцу не смеју бити исхитрене, непромишљене и без узимања у обзир свих последица. Тврдим да Русија ни под којим околностима не сме бити увучена у оружани конфликт”.²⁷

Анатолиј Лукјанов (председавајући Комитета Државне Думе за законодавство и реформу правосудја), из Комунистичке партије Руске Федерације, објавио је 16. априла нацрт резолуције у вези са одлуком Скупштине Југославије „О приступању Савезне Републике Југославије Савезу Белорусије и Русије”. Овај пројекат се састојао од три тачке.

Тако долазимо до следећег битног датума у одлучивању о судбини Југославије. Дана 16. априла Државна Дума Руске Федерације разматра молбу о приступању Савезне Републике Југославије Савезну Русију и Белорусију.²⁸ У том тренутку, председник Државне Думе Федералног окупљања Геннадј Николајевич Селезњов, потписао је следећи документ: „О приступању Савезне Републике Југославије Савезној држави Белорусије и Русије: Резолуција ГД ФС РФ от 16.04.1999 N 3880-II ГД”. У преамбули документа наводи се да је у Скупштини СР Југославије 12. априла 1999. донета Резолуција о приступању Савезу, стога Државна Дума у четири тачке објашњава шта ће радити поводом југословенске молбе.

Тачка 1. Резолуције из 16.04.1999. гласи: 1. „Подржати одлуку Савезне скупштине Савезне Републике Југославије о приступању Савезне Републике Југославије Савезу Белорусије и Русије.”

Дакле, Дума подржава вољу СР Југославије о приступању Савезној држави. Из перспективе Русије и Белорусије, свакако импонује што њихов савез цени још једна држава и изражава интересовање за њихову организацију.

Тачка 2. гласи: „Препоручити Председнику Руске Федерације и Влади Руске Федерације да одмах почну разматрање међународних, политичких, економских, правних и других питања у вези са наведеном Резолуцијом Савезне скупштине Савезне Републике Југославије.”

Овде се виде главна питања на која Дума ставља акценат. Међутим, околности у којима се у том тренутку налази СР Југославија су врло незавидне. Држава разорена грађанским ратом, горуће Косметско питање, НАТО бомбардовање и опште расуло друштва. Таква држава није добар кандидат за

²⁷ Стенограма Государственной Думы, 14.04.1999 г. http://cir.duma.gov.ru/duma/document/text/?doc_id=80438 (26.07.2024.)

²⁸ О присоединении Союзной Республики Югославии к Союзу Беларуси и России, Постановление ГД ФС РФ от 16.04.1999 N 3880-II ГД. – Доступно на: https://www.consultant.ru/document/cons_doc_LAW_22799/ (26.07.2024.)

склапање савеза било које врсте (иако је, уистину, и руско друштво прошло нешто слично тих година).

Тачка 3. гласи: „Поручити посланицима Државне Думе – члановима депутације Савезне скупштине Руске Федерације у Парламентарној скупштини Савеза Белорусије и Русије да ставе на разматрање на следећем састанку Парламентарне скупштине Савеза Белорусије и Русије питање приступања Савезне Републике Југославије Савезу Белорусије и Русије.”

Дума, наравно, прослеђује питање о приступању Југославије телу које има моћ о томе да одлучује. Дакле, у првој линији је то био председник Русије, Борис Јељцин, па Влада РФ, а онда – Парламентарна скупштина.

Државна Дума РФ је већином гласова усвојила резолуцију у вези са одлуком Скупштине Југославије.

Председник Државне Думе ГенADIЈ Селезњов је на састанку са новинарима у Новосибирску 16. априла 1999. године позитивно прокоментарисао могућност усвајања југословенске резолуције. Према његовим речима, „Унија Русије, Белорусије и Југославије је политичка иницијатива трију држава за окончање рата, а то ће бити озбиљан материјал за размишљање како у УН, тако и у НАТО блоку.” Овај савез је сматрао прагматичним, рекавши да су за њега веома заинтересоване и Русија и Белорусија подједнако. На пример, са геополитичког и стратешког становишта, за Русију је изузетно важно да има директан излаз на Јадранско и Средоземно море, заобилазећи Босфор и Дарданеле. Селезњов је додатно истакао како су, „убеђени да је НАТО подмукла, агресивна организација која може да удари на сваку државу која није део овог блока, тако да морамо да схватимо нови концепт не само европске, већ и светске безбедности, уз уважавање поука из рата у Југославији”.²⁹

Међутим, неколико месеци касније, председник Думе Селезњов почиње да прави заокрет у својој реторици, највероватније, из жеље да се усклади са званичним ставовима руског председника Јељцина. Наиме, руске дневне новине „Правда” 2. јула 1999. године пренеле су нови коментар Селезњова на тему приступања СР Југославије Савезу Русије и Белорусије. У тренутку давања интервјуа налазио се у Минску, на 12. седници парламентарног окупљања Савеза Белорусије и Русије. Селезњов је кратко коментарисао за јавност да „перспективе тројног савеза постоје”, иако је питање придруживања Југославије Савезу Белорусије и Русије „боље решавати у мирним условима”.³⁰ Наравно, тема 12. седнице је већим делом била посвећена питању уласка Југославије у овај Савез, а закључак је био да се сачини молба и упути Вишем савету Савеза Белорусије и Русије, у којој се тражи подршка за захтев Југославије да му приступи.

²⁹ Союз России, Белоруссии и Югославии: мнения разделились. Газета. Доступно: <https://gazeta.lenta.ru/daynews/16-04-1999/55soyuz.htm> (26.07.2024.)

³⁰ Степушова Любовь. Союз Белоруссии, России и Югославии: “перспектива есть”. *Правда*, 02.07.1999 г.

У мају 1999. године Представнички дом Народне скупштине Републике Белорусије је такође већином гласова усвојио резолуцију. Дакле, Југославија је добила два позитивна одговора, од руске Думе и белоруске Скупштине, али ипак није била примљена у Савезну државу. Разлог је тај што је један човек рекао одлучујуће НЕ, које је запечатило судбину Југославије. Тај човек је био руски председник Борис Јељцин (1931-2007).³¹

Разлози неуспелих интеграција СРЈ у Савезну државу

Притисак Запада на СР Југославију у последњој деценији њеног постојања био је изузетно јак, а један представника тадашње власти, председник Владе СРЈ Момир Булатовић (1956-2019), је касније у својим мемоарима описивао бројне тешке тренутке за државу којима је и лично присуствовао.³² Тако је једно од његових сведочења гласило: „Седе тако за столом Холбрук и Ворен Кристофер, а Слободан [Милошевић] и ја преко пута. Онда се Кристофер насмеје, врати нам бели папир и каже: „Ви не разумете, нема никаквих услова, радићете оно што вам тражимо увек и стално”.³³

НАТО-вски начини уцењивања СР Југославије често су били предмет дискусије код руских политиколога, историчара и аналитичара, који су их осуђивали као неморалне и неутемељене и створене са циљем уништавања једне државе и потчињавања њеног народа. Велики допринос овој теми дала је Јелена Гускова (1949), доктор историјских наука из Москве, члан Српске академије наука и уметности и Академије наука и уметности Републике Српске. Гускова у први план ставља следећу чињеницу: да је план НАТО-а да бомбардује Југославију постојао од 1997. године, те да је чин бомбардовања био неизбежан.³⁴ Дакле, какав год потез да је повукла тадашња југословенска влада, резултат би био исти. Да је такав план давно постојао, слажу се и Џон

³¹ Жириновский В. В. Россия и Югославия. SelfPub, 2008. Стр. 1-33. <https://coollib.com/b/533013-vladimir-volfovich-zhirinovskiy-rossiya-i-yugoslaviya/readp?p=1&cnt=9000>

³² Видети нпр. Булатовић Момир. Правила ћутања : истинити политички трилер са познатим завршетком. Београд : Вукотић медиа, 2020. ISBN 978-86-81510-19-3; Булатовић Момир. Слободан Милошевић : неизговорена одбрана. Београд : Вукотић медиа, 2021. ISBN 978-86-81510-38-4.

³³ Момир Булатовић пред смрт открио дуго чувану тајну: Милошевићу рекли да ће Србија бити уништена, а кад је питао како добио језив одговор. Глас Западне Србије. Доступно на: <https://glaszapadnesrbije.rs/vest222139.html> (26.07.2024.)

³⁴ Гуськова Е. Ю. Агрессия НАТО 1999 года против Югославии и процесс мирного урегулирования. «Индрик», 2013. стр. 108.

Каталиното³⁵, министар иностраних послова Италије Ламберто Дини³⁶, амерички генерал Весли Кларк³⁷ и др.

У књизи „Вођење савременог рата” Весли Кларк признаје да су САД дуго планирале напад на Југославију, као и да је ломљење „кичме” Србији један од приоритетних циљева Америке. Он наводи да је још 1992. председник Џорџ Буш рекао: „САД ће бити спремне да употребе војну силу против Срба на Косову, као и саме Србије”, те да је бомбардовање Југославије „било искључиво амерички план”.

Како закључује Гускова, бомбардовање је била неминовност у којој се СР Југославија нашла. А Слободан Милошевић и његова влада били су у незавидној позицији која није могла да промени планове западних сила.

Међутим, неки спас су видели у пријему СР Југославије у Савез Русије и Белорусије. У изворима се најчешће наводи да је идеја потекла од Војислава Шешеља (1954), тадашњег потпредседника Владе, али и од председника Милошевића. Основни циљ интеграција у Савез био је тражење заштите од моћнијег савезника у условима ратног стања, за које се веровало да би могли да преокрену рат у југословенску корист. Сигурно су у тим условима политичка, економска, културна и друге врсте сарадње падале у други план (иако се у Одлуци Савезне скупштине СРЈ разлози приступања не наводе, већ само да СРЈ преузима све обавезе које диктира Савез).

Белоруски председник Александар Лукашенко (1954) боравио је у Београду 14. априла 1999. године, у знак подршке српском народу и властима. У време његовог боравка два пута су се оглашавале сирене за опасност. Међутим, Милошевића и Лукашенка то није спречило у њиховим преговорима, а доминантна тема је била улазак Југославије у Савез Русије и Белорусије.³⁸ Председник Милошевић је уручио председнику Врховног савета савеза двеју земаља Лукашенку специјалне поруке са одлуком Скупштине Југославије о приступању Савезу и молбу да се ово питање размотри у најближе време.³⁹ Свакако је Лукашенко био на страни свог српског колеге, сматрајући да Југославија заиста треба да се integriше у Савез Русије и Белорусије.

³⁵ Каталиното Џ. Распад Југославије: случај Косова. НАТО на Балкану: Гласови отпора. Подгорица; Београд, 2000. стр. 206.

³⁶ Галоа П. М. Порука српском народу. Београд, 2009. стр. 17–19.

³⁷ Clark Wesley K. Waging Modern War: Bosnia, Kosovo, and the Future of Combat, 2012. 978-1586481391.

³⁸ Малашук П.В. Белорусско-југославско сoтpудничeствo нa мeждунaрoднoј арeнe. Вeстник Пoлoцкoгo гoсудaрствeннoгo унивeрситeтa. Сeриja А. Гумaнитaрнe нaуки. 2012. №1. URL: <https://cyberleninka.ru/article/n/belorusko-yugoslavskoe-sotrudnichestvo-na-mezhdunarodnoy-arene> (дaтa oбрaщeниja: 26.07.2024).

³⁹ Милошевић предао Лукашенку захтев за приступање Савезу Русије и Белорусије 14. априла 1999. у Београду – ексклузивни материјал. Братство. Доступно на: <https://srbratstvo.ru/milosevic-predao-lukashenku-zahtev-za-pristupanje-savezu-rusije-i-belorusije-14-aprila-1999-u-beogradu-ekskluzivni-materijal/> (26.07.2024.)

Осврнућемо се на разлоге непримања СР Југославије у Савез Русије и Белорусије. Наиме, руски аналитичари често наводе да пријем СР Југославије у Савез не би довео до решења било ког југословенског горућег проблема. У основи ступања у Савез била је војна и политичка подршка од стране Руса, који су били у независном положају и уопште нису били спремни да помогну Србима.^{40, 41, 42, 43}

Неки други разлог који наводе руски аналитичари свакако је питање глобалне безбедности.⁴⁴ Да је Југославија била примљена у Савез и Русија преузела на себе одговорност да јој пружи војну помоћ, земље НАТО-а би затвориле небо над Европом и спречиле руске војне летелице са опремом и војним особљем да уђу у Југославију. Тако долазимо до разлога зашто многи политиколози Савез Русије, Белорусије и Југославије називају утопистичким. Савезна држава није имала заједничке државне границе са СР Југославијом, те би прелазак технике и трупа морао да се изведе преко држава НАТО-алијансе, које окружују Југославију.

Дакле, све док Савезна држава не дели границе са Југославијом/Србијом, приступање у савез не може да се оствари, без обзира на жеље и очекивања политичког врха или самог народа.⁴⁵

На Јељцина се данас гледа као на руског либерала окренутог Западу, човека који није имао исправан став о очувању Русије и руског националног идентитета. Иако горке, бројне руске анегдоте сведоче о његовој отворености према Западу, која је током његове власти Русију скупо коштала. Навешћемо једну од њих, која је заснована на реалном догађају, према причи генерала Леонида Ивашова (1943):

„Године 1993. седе на састанку у Ванкуверу Бил Клинтон и Борис Јељцин. Клинтону је Јељцин врло симпатичан, зато што је отворен према Западу и спреман на пристане на било шта што они траже од њега.

⁴⁰ Гускова Ј. Косово и Метохија: рат и услови мира. Косовска Митровица: Филозофски факултет, 2014.

⁴¹ Гуськова Е. Ю. Югославия. Необъявленная война. Агрессия НАТО и процесс мирного урегулирования. СПб.: Владимир Даль, 2020.

⁴² Хортов А. А. Роль США в войне НАТО против Югославии. Ярославский педагогический вестник, № 1, Том I. стр. 101-104.

⁴³ Пономарева Елена. Да не будет забыто! Агрессия НАТО против Югославии: причины и последствия. Обозреватель 6/2014. стр. 83-100.

⁴⁴ Малашук, П. В. Славянское единство и проблема союза «Беларусь – Россия – Югославия». Вестник Брестского государственного технического университета. Серия: Гуманитарные науки, № 6, 2004. стр. 34–37.

⁴⁵ Видети још:

Шурубович А.В. Союзное государство и актуальные проблемы российско-белорусской интеграции. Проблемы постсоветского пространства, 6(3), 2019, стр. 244-258. <https://doi.org/10.24975/2313-8920-2019-6-3-244-258>.

– Борисе, ти мораш да предузмеш неке озбиљне кораке да бих могао да убедим Конгрес да подржи твоју политику, – рече Клинтон.

– Који, на пример? – упитао је Јељцин.

– Пристани да продаш најмање 50% руског уранијума и плутонијума за оружје, – предложио је амерички председник.

– Ма, узми све, ако хоћеш, – одговорио је Јељцин.

Сада, замислимо разговор, макар и телефонски, између Клинтона и Јељцина на тему пријема Југославије у Савез Русије и Белорусије. С обзиром на политику којом се Јељцин водио, да ли нас чуди његов председнички вето на коначан пријем Југославије у Савез? Упркос, наравно, оба парламента која су гласала већински ЗА. И упркос Јељциновом колеги, белоруском председнику Александру Лукашенку, који је у вртлогу бомбардовања дошао у Београд, са конвојем помоћи, да би се нашао у невољи братском српском народу.

Да је Јељцин у великом броју случајева радио на штету свог народа и државе, и општесловенског питања, врло сликовито се показује на још једном примеру. Повукао је руске трупе из балтичких држава, пристао на проширење НАТО-а на исток и придружио се мировној мисији западних држава на Балкану. Зато не треба никога да чуди што је 1996. године Клинтонов тим представио актуелног руског председника као „светионик демократије” и учинио све што је било могуће да га прогура до другог мандата (којег, према неким проценама, не би добио, да Запад није умешао прсте у изборе у Русији). Према неким статистикама, 89% руског становништва није веровало Јељцину и његовој политици.⁴⁶

Међутим, промењивост и хаотичност у поступцима Јељцина, крајем 90-их година је допринела промени става западних политичара према њему. Нарочито када је покушао да надмудри и надигра у потезима америчког председника Била Клинтона, те склапајући посебне договоре са председницима Немачке и Француске. И можда би му ови потези били и „опроштени”, али једно Америка није могла да му опрости: руски десант у Приштини крајем 1999. године. И мада тај чин никако није могао да утиче на коначни исход југословенског проблема, показао је још једно лице Јељцина, којем нико не може веровати.

У очима америчког председника и владе, овим потезом Јељцин је постао омражена личност која се отима контроли. А врхунац тог заокрета од Запада у Јељциновом извођењу било је откриће Владимира Путина и његов успон који је уследио после 2000. године.

Колико су у Русији Слободан Милошевић и његова борба били поштовани, толико су бивали и критиковани. Наиме, утицајни руски лист *Коммерсант* је у априлу 1999. године објавио текст са следећим садржајем:

⁴⁶ Почему Ељцин отказал в присоединении Югославии к России и Беларуси. *Военвед*. Доступно на: <https://dzen.ru/a/ZB2vDEo11gB-xRoG> (26.07.2024.)

„Обраћајући се председнику Јељцину са захтевом да прихвати Југославију у руско-белоруски савез, Слободан Милошевић је направио потез у којем не може да погреша. Ако се Москва сложи са њим, ступиће у сукоб са Западом, у чему Београд одмах добија. Одбијање Русије ће дозволити Милошевићу да окриви „руску браћу” за издају и да „меко” преда Косово НАТО-у.”⁴⁷

Ова група анализа „Комерсанта”, у којој је, свакако, било истине, није узела у обзир најтежи од свих аргумената. Југославија је у распаду и рату, доживела је најтеже друштвене катастрофе и другог савезника осим Русије нема. Поред тога, чланак у „Комерсанту” је добрим делом осликавао ставове и „оправдања” Јељцина за неактивност у овом смеру, што нас може навести и на неке другачије закључке.

Дакле, Јељцин је покушавао да избегне директни сукоб са НАТО-ом. У априлу 1999. године, када се у Београду доносе одлуке и Савезу шаљу молбе, Јељцин је чак три пута изјавио да „неће дозволити да Русија буде увучена у рат”. Улазак у конфронтацију са НАТО-ом значио би изолацију државе и повлачење западних финансија, што Русија у том тренутку није смела да приушти себи.

Ипак, југословенска влада у Београду је то прогласила „издајом Руса”, не узимајући уопште у обзир све околности у датом тренутку. А личност која је додатно долила уље на ватру у Београду и пласирала причу о издаји Руса био је потпредседник Владе СР Југославије Вук Драшковић. Служећи се заменом теза, Драшковић је изјавио да би Срби помогли Русима, када би Руси били у тој позицији да немају оружје, а Срби да га имају. Српским медијима је у априлу 1999. године изјавио да Русија не жели да помогне Србима оружјем. Ова изјава је само на први поглед глупа и непромишљена, али је, у ствари, врло добро промишљена – у циљу завађања српског и руског народа.

Очекивано, Драшковићева изјава одјекнула и у руским медијима. И док су се једни згражавали његовом изјавом као неистинитом и неживотном, други су упирали прстом и говорили да је то био план југословенске владе од самог почетка, како су и предвиђале новине „Комерсант”.

Уместо закључка

Могућности интеграција Србије у Савезну државу

Република Србија је наследница заоставштине СР Југославије, у коју спада и Одлука Савезне скупштине СРЈ о интеграцијама у Савез Русије и Белорусије. Оно што је занимљиво јесте да ова одлука никада није анулирана, чак ни након распада СРЈ и осталих државних промена које су уследиле. Чак ни пут ка евро-интеграцијама није допринео да се Одлука из 1999. године поништи.

⁴⁷ Ељцин нанес удар по импичменту. Газета Коммерсантъ № 60 (1704) от 10.04.1999 г. Доступно на: <https://www.kommersant.ru/doc/216614> (26.07.2024.)

Поново се актуелизује питање да ли би Србија могла да постане део Савезне државе у неком новом облику, као што је, рецимо: Савезна држава Руске Федерације, Републике Белорусије и Републике Србије.

На ово питање одговорићемо потврдно и не ради се уопште о утопистичком сну. Пре свега, овакав савез би у својој основи могао (и морао) да има духовно јединство руског, белоруског и српског народа. Дакле, у језгру Савеза налазила би се заједничка историја наших народа и њихова (општесловенска) култура. Сви остали облици сарадње: политички, економски, војни, технолошки и др, такође би постепено могли да се уједначе и успоставе, на корист свих чланица. А да узмемо у обзир и чињеницу да Врховни савет Савезне државе јединство Руса и Белоруса приписује првенствено историјским, културним и духовним везама, а не војним, економским итд.

Међутим, остаје територијално питање које је постојало и 1999. године. Белорусија и Русија деле границу, али са Србијом немају територијалну повезаност. Србија је окружена државама које су чланице ЕУ и НАТО, што би у неким виталним тренуцима онемогућавало њено повезивање са савезницима, нарочито у условима тржишне комуникације.

Остаје и питање евро-интеграција Србије. Није тајна да се на две столица не може седети, нити бити „свачији друг”. Трпљење притиска Запада се итекако осећа и у савременој Србији, наставак приче из СР Југославије је био очигледан у 2024. години и Резолуцији о Сребреници, тј. о наводној српској геноцидности. Ултра-демократски западни свет, како покушавају сами себе да представе, јесте свет цензуре (словенских и православних) медија, свет неолибералног једноумља и оштре супротстављености „источњачком” начину живота, у првој линији – Русији. Бели папир, на који је реферисао Момир Булатовић, и даље је присутан, у разноврсним облицима. Томе сведоче и санкције уведене последњих година нашој источнословенској браћи, које нису ништа друго до – доношење штете нашим народима и државама.

Све у свему, Запад не би дозволио Србији интеграције у Савезну државу Русије и Белорусије, као што није дозволио ни СР Југославији. А у постизању тог циља користили би се исти инструменти.

Оно што је посебно занимљиво у српском научном простору, јесте да се на тему Савезне државе и интеграција Југославије у исту не пише, нити се она разматра у историјским и актуелним политичким контекстима. То је, свакако, недостатак савремене политичке науке. Нешто другачија ситуација читава се у случају интернет медија, који покрећу нека „заборављена” питања. Први међу њима је портал „Братство”, који је пролећа 2024. године отворено поставио питање: „Хоћемо ли у Савез са Русијом и Белорусијом?”, представивши

мишљења политичке и интелектуалне елите Србије.^{48, 49, 50, 51} И док се мање реалним и из вишеструких разлога неприродним евроатлантским интеграцијама поклања велика пажња, словенски савези остају скрајнути, недовољно упознати и заборављени.

Нека овај рад буде камен темељац будућих научних истраживања у српском научном простору на тему Савеза Русије и Белорусије и покушаја интеграција Југославије у исту.

ЛИТЕРАТУРА

Штампани извори:

Астратова Г. В. „Союзное государство России и Белоруссии: эффективность развития в новых экономических условиях.” Вестник Евразийской науки Том 15, № 1 / 2023. стр. 1-22. Доступно и на: <https://esj.today/PDF/61ECVN123.pdf> (26.07.2024)

Бобков В. „Союзное государство: модель интеграции и стратегия развития”. Беларуска думка Но. 6, 2022. стр. 62-68. https://beldumka.belta.by/isfiles/000167_484986.pdf

Булатовић Момир. Правила ћутања : истинити политички трилер са познатим завршетком. Београд : Вукотић медиа, 2020. ISBN 978-86-81510-19-3.

Булатовић Момир. Слободан Милошевић : неизговорена одбрана. Београд : Вукотић медиа, 2021. ISBN 978-86-81510-38-4.

Галоа П. М. Порука српском народу. Београд, 2009. Стр. 17–19.

Громько Ал. А. „Российско-белорусское сотрудничество: время стратегических решений”. Проектирование будущего. Проблемы цифровой реальности: труды 5-й Международной конференции (3-4 февраля 2022 г., Москва). М.: ИПМ им. М.В.Келдыша, 2022. стр. 76-81. <https://keldysh.ru/future/2022/6.pdf> <https://doi.org/10.20948/future-2022-6>

Гуськова Е. Ю. Агрессия НАТО 1999 года против Югославии и процесс мирного урегулирования. «Индрик», 2013.

Гускова Ј. Косово и Метохија: рат и услови мира. Косовска Митровица: Филозофски факултет, 2014.

Гуськова Е. Ю. Югославия. Необъявленная война. Агрессия НАТО и процесс мирного урегулирования. СПб.: Владимир Даль, 2020.

⁴⁸ Руси питају Србе: Хоћете ли у Савезну државу Русије и Белорусије? (1). Братство. Доступно на: <https://srbratstvo.ru/rusi-pitaju-srbe-hocete-li-u-saveznu-drzavu-rusije-i-belorusije-1/> (26.07.2024.)

⁴⁹ Хоћемо ли у Савезну државу Русије и Белорусије? (2). Братство. Доступно на: <https://srbratstvo.ru/hocemo-li-u-saveznu-drzavu-rusije-i-belorusije-2/> (26.04.2024.)

⁵⁰ Хоћемо ли у Савезну државу Русије и Белорусије? (3). Братство. Доступно на: <https://srbratstvo.ru/hocemo-li-u-saveznu-drzavu-rusije-i-belorusije-3/> (26.07.2024.)

⁵¹ И након четврт века, већина Срба је за улазак Србије у савез са Русијом и Белорусијом. Братство. Доступно на: <https://srbratstvo.ru/i-nakon-cetvrt-veka-vecina-srba-je-za-ulazak-srbije-u-savez-sa-rusijom-i-belorusijom/> (26.07.2024.)

Гуськова Е.Ю. Югославский разлом: Вчера и сегодня. М.: Индрик, 2023.
Жириновский В. В. Россия и Югославия. SelfPub, 2008. Стр. 1-33.
<https://coollib.com/b/533013-vladimir-volfovich-zhirinovskiy-rossiya-i-yugoslaviya/readp?p=1&cnt=9000>

Залесский Б. Взаимодействие регионов : Союзное государство – локомотив евразийской интеграции : информ.-интеграц. проект. Сост., интервьюирование : Б. Залесский, М. Вальковский, А. Грешников. Минск : Бизнесофсет, 2016.
<https://belarus.mid.ru/upload/iblock/acb/acbe61ec70d5c99355e6f3840a021e3a.pdf>

Каталиного Џ. Распад Югославије: случай Косова. НАТО на Балкану: Гласови отпора. Подгорица; Београд, 2000.

Коммерсантъ. Ельцин нанес удар по импичменту. Газета Коммерсантъ № 60 (1704) от 10.04.1999 г. Доступно и на: <https://www.kommersant.ru/doc/216614> (26.07.2024.)

Леков Р. В. „Российско-американские противоречия в подходе к разрешению этноконфликтов в Грузии». Вестник Северо-Осетинского государственного университета имени К. Л. Хетагурова, 2008. № 3. стр. 65–68.

Малашук П.В. Белорусско-югославское сотрудничество на международной арене // Вестник Полоцкого государственного университета. Серия А. Гуманитарные науки. 2012. №1. URL: <https://cyberleninka.ru/article/n/belorusko-yugoslavskoe-sotrudnichestvo-na-mezhdunarodnoy-arene> (дата обращения: 26.07.2024).

Малашук, П. В. Славянское единство и проблема союза «Беларусь – Россия – Югославия». Вестник Брестского государственного технического университета. Серия: Гуманитарные науки, № 6, 2004. стр. 34–37.

Пономарева Елена. Да не будет забыто! Агрессия НАТО против Югославии: причины и последствия. Обозреватель 6/2014. стр. 83-100.

Потапцева Е.В. „Союзное государство в восприятии бизнеса: есть ли эффекты для экономической интеграции?” Евразийская интеграция: экономика, право, политика. 2021; 15(3). Стр 35-43. <https://doi.org/10.22394/2073-2929-2021-03-35-43>.

Степушова Любовь. Союз Белоруссии, России и Югославии: “перспектива есть”. *Правда*, 02.07.1999 г.

Хортов А. А. Роль США в войне НАТО против Югославии. Ярославский педагогический вестник, № 1, Том I. стр. 101-104.

Шурубович А.В. Союзное государство и актуальные проблемы российско-белорусской интеграции. Проблемы постсоветского пространства, 6(3), 2019, стр. 244-258. <https://doi.org/10.24975/2313-8920-2019-6-3-244-258>.

Clark Wesley K. Waging Modern War: Bosnia, Kosovo, and the Future of Combat, 2012. 978-1586481391.

Правни документи

Декрет Высшего Государственного Совета Союзного Государства, 4 ноября 2021 г. № 6, Минск – Москва. Доступно на: <https://etalonline.by/document/?regnum=ad2100022> (26.07.2024.)

Договор о создании Союзного государства, 2 января 2000 года N 25-ФЗ. – Доступно на: <https://docs.cntd.ru/document/901756243> (26.07.2024.)

Одлука о приступању Савезне Републике Југославије Савезу Русије и Белорусије, „Службени лист СРЈ”, број 25 од 12. априла 1999. – Доступно на: <https://pravno-informacioni-sistem.rs/eli/rep/slsrj/skupstina/odluka/1999/25/1/reg> (26.07.2024.)

О присоединении Союзной Республики Югославии к Союзу Беларуси и России, Постановление ГД ФС РФ от 16.04.1999 N 3880-II ГД. – Доступно на: https://www.consultant.ru/document/cons_doc_LAW_22799/ (26.07.2024.)

Союзное государство. Сборник основных нормативных правовых документов (часть I) – М.: Постоянный Комитет Союзного государства, 2012, 92 стр. Доступно на: https://xn--c1anggbpdf.xn--p1ai/_data/objects/0003/5764/view_file.pdf

Интернет извори

Стенограмма Государственной Думы, 14.04.1999 г. http://cir.duma.gov.ru/duma/document/text/?doc_id=80438 (26.07.2024.)

Стенограмма Государственной Думы, 14.04.1999 г. http://cir.duma.gov.ru/duma/document/text/?doc_id=80438 (26.07.2024.)

Союз России, Белоруссии и Югославии: мнения разделились. Газета. Доступно: <https://gazeta.lenta.ru/daynews/16-04-1999/55soyuz.htm> (26.07.2024.)

Почему Ельцин отказал в присоединении Югославии к России и Беларуси. *Военвед*. Доступно на: <https://dzen.ru/a/ZB2vDEol1gB-xRoG> (26.07.2024.)

Момир Булаговић пред смрт открио дуго чувану тајну: Милошевићу рекли да ће Србија бити уништена, а кад је питао како добио језив одговор. Глас Западне Србије. Доступно на: <https://glaszapadnesrbije.rs/vest222139.html> (26.07.2024.)

Милошевић предао Лукашенку захтев за приступање Савезу Русије и Белорусије 14. априла 1999. у Београду – ексклузивни материјал. Братство. Доступно на: <https://srbratstvo.ru/milosevic-predao-lukashenku-zahtev-zapristupanje-savezu-rusije-i-belorusije-14-aprila-1999-u-beogradu-ekskluzivni-materijal/> (26.07.2024.)

Руси питају Србе: Хоћете ли у Савезну државу Русије и Белорусије? (1). Братство. Доступно на: <https://srbratstvo.ru/rusi-pitaju-srbe-hocete-li-u-saveznu-drzavu-rusije-i-belorusije-1/> (26.07.2024.)

Хоћемо ли у Савезну државу Русије и Белорусије? (2). Братство. Доступно на: <https://srbratstvo.ru/hocemo-li-u-saveznu-drzavu-rusije-i-belorusije-2/> (26.04.2024.)

Хоћемо ли у Савезну државу Русије и Белорусије? (3). Братство. Доступно на: <https://srbratstvo.ru/hocemo-li-u-saveznu-drzavu-rusije-i-belorusije-3/> (26.07.2024.)

И након четврт века, већина Срба је за улазак Србије у савез са Русијом и Белорусијом. Братство. Доступно на: <https://srbratstvo.ru/i-nakon-cetvrt-veka-vecina-srba-je-za-ulazak-srbije-u-savez-sa-rusijom-i-belorusijom/> (26.07.2024.)

Dajana Lazarević
Doctoral Studies
Institute for Political Studies
Belgrade, Serbia

**POLITICAL CIRCUMSTANCES OF INTEGRATION OF FR YUGOSLAVIA
INTO THE UNION STATE OF RUSSIA AND BELARUS
A utopian dream or a real possibility for modern Serbia**

Summary

On the 12th of April 1999, the Federal Assembly of the Federal Republic of Yugoslavia passed a decision on accession to the The Union State of Russia and Belarus, assuming all obligations dictated by this state, i.e. international organization. The State Duma of the Russian Federation agreed with the Decision, the Belarusian Parliament as well, while the Belarusian President Alexander Lukashenko visited Belgrade on April 14, 1999, conveying a message of solidarity and friendship in difficult socio-political circumstances for Yugoslavia. However, integration into The Union State did not occur, since Russian President Boris Yeltsin put a presidential veto on the decision. The explanation was that the admission of FR Yugoslavia to The Union State would represent a direct confrontation with the West, for which Russia was not ready at that time.

This work is a cornerstone of its kind in the Serbian scientific space, in the study of the international integration of Yugoslavia into The Union State of Russia and Belarus.

Keywords: Federal Republic of Yugoslavia, Federal State of Russia and Belarus, international integration, Slavic integration, Serbia.